

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.814/2016/13. szám

A Szegedi Ítéltábla a (pártfogó ügyvéd neve) pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - az **OBH Jogi Lépviseleti Osztály** által képviselt I. r. és II. r., a dr. Papp Tamás Gyulaügyvéd által képviselt III. r., a személyesen eljáró IV. r. és a V. r. alperesek ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. április hónap 4. napján kelt 1.P.20.187/2015/66. számú ítélete ellen a felperes részéről 69. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III. és a IV. r. alpereseknek külön-külön 20 000 - 20 000 (húszezer - húszezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes képviseletét a másodfokú eljárásban ellátó **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéddíját, továbbá a 112 000 (száztizenkettőezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A felperes az I. r. alperes előtt 21.P.21.428/2007. számon kártérítés iránt pert indított a **(IV. r. alperes neve)** (jelen per IV. r. alperese) ügyvéd által képviselt **(O.)** Zrt.-vel valamint Marshalkó Istvánnal szemben. A bíróság az e perben hozott 25. sorszám alatti ítéletével a felperes keresetét elutasította. A II. r. alperes a Pf.I.20.647/2008/13. sz. végzésével a felperes fellebbezését - annak elkészetségére tekintettel - hivatalból elutasította, míg a Legfelsőbb Bíróság a Pf.VIII.24.734/2009/2. számú végzésével a II. r. alperes határozatát helybenhagyta.

A felperes jelen per III. és IV. r. alperesével szemben ugyancsak kártérítési igény érvényesítése iránt indított pert az I. r. alperes előtt 25.P.21.313/2009. számon, amely perben a bíróság a 84. sorszám alatti ítéletével a felperes keresetét elutasította utalva arra, hogy követelése ítélt dolognak minősül, miután igényét a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 21.P.21.428/2007/25. számú ítéletével már elbírált. A felperes fellebbezése alapján eljáró II. r. alperes a Pf.I.20.548/2011/17/II. sz. végzésével a pert 13 683 307 Ft vonatkozásában megszüntette, a felülbírált ítéletet ebben a részében hatályon kívül helyezte és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg jelen per III. és IV. r. alpereseinek személyenként 200 000 Ft együttes első- és másodfokú perköltséget. Határozatában utalt arra, a felperes maga is akként nyilatkozott, hogy az e perben érvényesített igénye azonos az általa a P.21.428/2007. számú eljárásban érvényesített követeléssel, amelynél fogva a pert a Pp. 157. § a) pontja alapján kellett volna megszüntetni. Ezt meghaladóan a II. r. alperes az I. r. alperes fentebb megjelölt ítéletének egyéb rendelkezéseit részben megváltoztatta a Pf.I.20.548/2011/17. számú ítéletével, és a felperes által a jelen per III. és IV. r. alperesei részére fizetendő perköltség

összegét, valamint az államnak megfizetendő le nem rótt eljárási illeték összegét leszállította, emellett rendelkezett a pártfogó ügyvédi díj viseléséről. Kötelezte továbbá a felperest 30 000 Ft másodfokú perköltség jelen per III. és IV. r. alperesek részére történő megfizetésére. A felperes a perköltség fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a III. és IV. r. alperesek a perköltség behajtása iránt végrehajtási eljárást kezdeményeztek a felperessel szemben.

A felperes a III. és IV. r. alperesek ellen végrehajtás megszüntetése iránti pert indított a **(település neve)-i** Városi Bíróság előtt 4.P.20.371/2014. szám alatt, amely perben több ízben kérte a végrehajtás felfüggesztését, e kérelmei azonban elutasításra kerültek.

A felperes többször módosított keresetében az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 1 400 000 Ft sérelemdíj megfizetésére. Ennek indokaként előadta, az I. r. alperes előtt 21.P.428/2007. számon indult eljárásban, és az ennek alapján indult végrehajtási eljárásban személyiségi joga, így emberi méltósága sérült, az eljárásokban a sérelmére büncselekményeket követtek el, emiatt nyugellátásának jelentős része végrehajtás alá került, ezért nélkülözni kényszerül. Kifogásolta továbbá, hogy a végrehajtás megszüntetése iránt folyamatban volt 4.P.20.371/2014. számú perben a végrehajtás kérelme ellenére nem került felfüggesztésre. Hangsúlyozta, az I. és II. r. alperesek az előttük folyamatban volt eljárásokban az eléjük tárt bizonyítékokat nem vették figyelembe, és a tényállást tévesen állapították meg.

Kérte továbbá az I-IV. r. alperesek kötelezését 974 000 Ft vagyoni kára megfizetésére arra hivatkozással, hogy az I. és II. r. alperesek előtt 21.P.21.428/2007. és 25.P.21.313/2009. számon folyamatban volt perben hozott határozatok alapján indult végrehajtási eljárásokban a nyugellátása terhére a pernyertes III. és IV. r. alperesek javára a fenti összeg került behajtásra. Kártérítési igénye jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 355. § (1) bekezdését és a 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. §-át jelölte meg.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontjuk szerint a felperes kártérítési igényének elbírálása tekintetében alkalmazandó 1959-es Ptk. 339. § (1) bekezdésében rögzített jogszabályi feltételek nem teljesülnek. Az I. és a II. r. alperesek hangsúlyozták, nem tanúsítottak olyan jogellenes magatartást, amellyel okozati összefüggésben a felperesnek nem vagyoni kára keletkezett. Kiemelték, a felperes az általa sérelmezett eljárásokban pervesztes lett, a végrehajtási eljárások megindítására pedig a perköltség fizetési kötelezettsége önkéntes teljesítésének hiányában került sor. Érvelésük szerint alaptalanul sérelmezi a felperes a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmei elutasítását, az eljáró bíróság e kérelmek elbírálása során a Vht. 48. §-ában foglalt rendelkezések maradéktalan betartásával járt el.

A III. és IV. r. alperesek ellenkérelmükben kifejtették, a felperessel szemben általuk megindított végrehajtási eljárás a tényállásban részletezett jogerős ítéleten alapul, annak megindítására a felperes adott okot a teljesítés elmulasztásával. Hangsúlyozták, a végrehajtás felfüggesztésének, illetve megszüntetésének jogszabályi feltételei nem álltak fenn, egyebekben pedig nem tanúsítottak olyan jogellenes magatartást, amellyel okozati összefüggésben a felperesnek kárt okoztak.

Az V. r. alperes ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy előtte a felperessel szemben végrehajtási eljárás nincs folyamatban.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a III. r. alperesnek 15 napon belül 80 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a feljegyzett eljárási illetéket, valamint a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. Határozatának indokolása szerint nem találta bizonyítottnak, hogy az I. és a II. r. alperes a felperes által megjelölt bírósági eljárásokban jogellenes magatartást tanúsítottak. Megállapította, hogy a felperes a hivatkozott ítélettel szemben a jogorvoslati jogát nem merítette ki, így már önmagában e körülmény

kizárta az I., II. r. alperesek kártérítési felelősségének megállapíthatóságát. Rámutatott, nem bizonyította a felperes azt sem, hogy a fenti eljárások során az alperesek bármelyike a személyiségi jogait megsértette volna, és nem minősül ilyennek az sem, hogy a III. és IV. r. alperes a javukra megítélt perköltség behajtása iránt végrehajtási eljárást kezdeményeztek. A felperes végrehajtás megszüntetése iránti kérelmeit illetően kiemelte, a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben a végrehajtás csak az irányadó jogszabályi rendelkezések teljesülése esetén függeszthető fel, nem ad erre alapot az a körülmény, hogy a felperes a bíróságokkal, illetve más személyekkel szemben pert indított, így a felperes végrehajtási kérelmei elutasítása során a bíróság a jogszabályi rendelkezések betartása mellett járt el. Az V. r. alperessel szembeni keresetet illetően kiemelte, az V. r. alperes a felperessel szemben végrehajtási eljárást nem indított, így e kereseti kérelem nem értelmezhető.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes annak megváltoztatásával a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte. Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság megsértette eljárása során a Pp. 163., 164. és 166. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, mert a tényállás teljes körű feltárása érdekében a szükséges bizonyítást nem folytatta le és olyan tények, körülmények bizonyítására hívta fel, amelyek bizonyítására nem kötelezhető. Ezen felül nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségének sem, így nem volt módja a kereseti kérelme megfelelő pontosítására. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 206. §-ában foglalt, a bizonyítékok mérlegelésre vonatkozó kötelezettségét és a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat is, amikor az érdemi döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta az általa a perben előadottakat és annak bizonyítékait, azok részletezése nélkül utalt a perben előterjesztett számos beadványára. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete az anyagi jogi jogszabályokat is sérti, így az 1959-es Ptk. 339. § (1) bekezdésében, 349. §-ában és 355. § (1) bekezdésében, továbbá a Ptk. 2:52 §-ában foglaltakat. Utóbb az V. r. alperest érintő ítéleti rendelkezést illetően a fellebbezését visszavonta.

Az I-IV. r. alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, fenntartották az elsőfokú eljárásban előadott érveiket.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen állapította meg, abból a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban álló következtetéseket vont le, érdemi döntésével, annak indokaival az ítélet tábla maradéktalanul egyetért, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakra kíván rámutatni.

A felperes az I. és a II. r. alperessel szemben igényét bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén terjesztette elő, amelynek megállapítására a perben irányadó 1959-es Ptk. 349. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 349. § (1) bekezdésében írt speciális és a 339. § (1) bekezdése szerinti általános feltételek együttes megvalósulása esetén kerülhet sor (BH1995. 403.). A bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény elbírálásakor elsődlegesen az 1959-es Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglalt speciális feltételek teljesülését kell a bíróságnak vizsgálnia. Eszerint a bírósági jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette (BH1996. 469.). Lényeges ugyanakkor az is, hogy a kártérítési felelősség feltételeit a fenti speciális rendelkezésen felül az általános vétkességi felelősség szabályai alapján is vizsgálni kell (BH1998. 534.I.). Eszerint a kárfelelősség megállapításának

nélkülözhetetlen eleme a károkozó jogellenes magatartása, amit az I. r. alperes tekintetében a felperes abban látott megvalósulni, hogy a 21.P.21.428/2007. és 25.P.21.313/2009. számú eljárás során számára sérelmes döntést hozott, az emberi méltósága pedig azáltal sérült, mert a sérelmére az eljárás során bűncselekményeket követtek el. Hangsúlyozza az ítéletábra, nyilvánvalóan alaptalan az a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény, amely a jogerős ítélet tartalmát jelöli meg a kereseti kérelem alapjaként (BH1993. 32.). Az eljárt bírósággal szemben indított kártérítési per nem eredményezhet új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatához. A jogalkalmazó hatóságok munkájának jellegével általában együtt járó jogszabály-alkalmazási és -értelmezési tévedések a felróhatóság körén kívül esnek, és csak a kirívóan súlyos tévedések alapozzák meg a jogalkalmazó szerv felelősségét (BDT2004. 100., BDT2008. 1817., BDT2004. 1042., BDT2004. 1028., BH2013. 124.), ilyenre azonban a felperes maga sem hivatkozott.

Lényeges ezen felül, hogy - amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - a felperes az I. r. alperes 21.P.21.428/2007/25. számú ítélete ellen elkésztett terjesztett elő fellebbezést, azaz a jogorvoslati jogosultságát nem merítette ki, így ez okból az I. r. alperes tekintetében az 1959-es Ptk. 349. § (1) és 339. § (1) bekezdésében foglalt további feltételek teljesülésének vizsgálata szükségtelen volt.

A II. r. alperes a felperes álláspontja szerint azzal tanúsított jogellenes magatartást, hogy a Pf.I.20.548/2011/17. számú végzésével az I. r. alperes 25.P.21.313/2009/84. számú ítéletével elbírált követelése egy részét illetően a pert megszüntette, míg további részében az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, a Pf.I.20.548/2011/7. számú végzésével pedig - elkészttség okán - a fellebbezését hivatalból elutasította. A hivatkozott eljárások során azonban kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartás nem volt megállapítható, konkrét felróható mulasztást a felperes nem tudott megjelölni keresetében, a sérelmére elkövetett bűncselekményekre általánosságban utaló kijelentései erre nem alkalmasak. Visszautal az ítéletábra az általa korábban indokoltakra, nevezetesen, hogy a fellebbező fél jogorvoslati kérelmének számára kedvezőtlen elbírálása jogellenességet nem valósít meg.

Megalapozatlanul sérelmezte a felperes, hogy a végrehajtás megszüntetése iránt folyamatban volt perben (4.P.20.371/2014.) kérelme ellenére a végrehajtás nem került felfüggesztésre. Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság e tekintetben kifejtett álláspontját, a Pp. 370. §-a szerint ugyanis a végrehajtás korlátozása, illetve megszüntetése iránti perben a bíróságnak az adós kérelme alapján nem kötelezettsége a végrehajtás felfüggesztése, a jogszabály mérlegelési lehetőséget biztosít a bíróság számára, hogy ha annak feltételeit fennállónak ítéli, a végrehajtást felfüggesztheti. A perbeli esetben a végrehajtás felfüggesztésére okot adó körülmények nem voltak megállapíthatóak, így az eljárt bíróság nem tanúsított jogellenes, felróható magatartást a felperes kérelmeinek elutasítása során. Kiemeli az ítéletábra, a felperes hivatkozása, nevezetesen, hogy az általa a végrehajtást kérőkkel, illetve az ügyeiben eljárt bíróságokkal szemben peres eljárásokat indított, nem alapozza meg a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét, annak elutasítása ekképpen nem tekinthető jogellenesnek.

A felperesnek a III. és IV. r. alperesekkel szemben jogerős ítéleten alapuló fizetési kötelezettsége állt fenn, s miután annak önként nem tett eleget, a jogosultak végrehajtás útján kívántak jogos követelésükhöz hozzájutni. A végrehajtási eljárás megindítása, azaz a követelés teljesítésének állami eszközökkel történő kikényszerítése törvény - a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 5. § (1) bekezdése - által biztosított joga a jogosultnak, következésképpen a III. és IV. r. alperesek felperes által kifogásolt magatartásának jogellenességét a Vht. hivatkozott rendelkezése kizárja. A jogellenesség hiánya pedig szükségtelenné teszi a kártérítési felelősség további feltételei

teljesülésének vizsgálatát.

A felperes keresetében nem vagyoni kára (sérelemdíj) egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket, amely igény csak valamely személyiségi jog megsértése esetén lehet megalapozott. A felperes keresetét bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén terjesztette elő, abban kétségtelenül utalt a személyhez fűződő joga megsértésére, nevezetesen az emberi méltósága sérelmére, amit abban látott megvalósulni, hogy a fentebb felsorolt eljárásokban a sérelmére bűncselekményeket követtek el, illetve a végrehajtási eljárások eredményeként nyugellátását terhelő levonások miatt minimális összeget fordíthat megélhetésére. Nincs adat arra vonatkozóan, hogy az érintett polgári peres eljárásokban a felperes személyében rejlő okok, azaz személyisége lényegét alkotó ismérvek miatt hoztak az eljárt bíróságok a felperes számára kedvezőtlen döntést, emellett bűncselekmény elkövetése sem volt megállapítható. Az a körülmény pedig, hogy a bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat nem a felperes elvárásai szerint mérlegelte, a tényállás megállapítása során egyes bizonyítékokat figyelmen kívül hagyott, más bizonyítékoknak a jogvita elbírálása szempontjából nem tulajdonított döntő jelentőséget, s emiatt a megállapított tényállást - a felperes álláspontja szerint - nem helytállóan állapította meg, nem alkalmas a felperes személyiségi joga megsértésének megállapítására. Ahogyan arra az ítéletábra a fentiekben már utalt, a felperessel szembeni végrehajtási eljárás megindítására önkéntes teljesítés hiányában került sor, önmagában pedig a végrehajtási eljárás kezdeményezése sem jogellenesnek nem tekinthető, sem az emberi méltóság megsértésének megállapítására nem vezethet. Nem vonja kétségbe az ítéletábra, hogy a felperes a nyugellátására vezetett végrehajtásra tekintettel elnehezült anyagi körülmények között él, ez azonban saját jogkövető magatartásának hiányára vezethető vissza, azaz a végrehajtási eljárás kedvezőtlen következményeit saját felróható magatartása miatt köteles viselni.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a III. és IV. r. alperesek fellebbezési eljárással kapcsolatos költségeinek viselésére, amelynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket - a fellebbezés sikertelenségére tekintettel - a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (Kmr.) 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A fellebbezési eljárásban a sikertelenül fellebbező felperes jogi képviselőtét pártfogó ügyvéd látta el, akinek díját a felperes személyes költségmentességére tekintettel a Magyar Állam viseli a Pp. 84. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. tv. (Jstv.) 11/A. § (2) bekezdése alapján.

Az ítéletábra a Pp. 87. § (2) bekezdésében foglaltak szerint csupán a pártfogó ügyvédi díj viseléséről rendelkezett, annak összegét a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat állapítja meg (Jstv. 62. § (1) bekezdés a) pont).

Szeged, 2016. november 16.

Dr. Szeghő Katalin sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

Dr. Tóth Gabriella sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró